

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
Розділ 1. Історичний досвід вивчення професійного раку впродовж XVIII–XX ст.	9
Дослідження виробничих канцерогенних факторів.....	9
Дослідження канцерогенних факторів та профілактика професійного раку в колишньому СРСР та Росії.....	17
Наукові напрями вивчення виробничих канцерогенних агентів та розробки заходів щодо профілактики професійного раку в Україні.....	20
Розділ 2. Сучасна медико-статистична характеристика захворюваності населення на злоякісні новоутворення	25
Онкологічна захворюваність населення у світі та країнах Європейського регіону.....	25
Загальні характеристики онкологічної захворюваності населення України.....	30
Розділ 3. Патогенез злоякісних новоутворень професійного генезу	65
Класифікація канцерогенних агентів.....	65
Механізми канцерогенезу	66
Стадії канцерогенезу	71
Роль молекулярно-генетичних механізмів в патогенезі злоякісних новоутворень.....	73
Роль імунологічних механізмів у патогенезі злоякісних новоутворень.....	90
Розділ 4. Фактори, що формують онкологічну патологію професійного генезу	99
Хімічні канцерогенні фактори на виробництвах	99
Фізичні канцерогенні фактори на виробництвах	108
Біологічні канцерогенні фактори на виробництвах.....	109
Фактори, що модифікують канцерогенез.....	111
Експозиція працюючих хімічними канцерогенами на виробництвах та їх захворюваність на злоякісні новоутворення.....	114
Добувна промисловість.....	123
Металургія	125
Машинобудування	126
Хімічна промисловість.....	128
Будівництво та виробництво будівельних матеріалів.....	131
Енергетика	131
Транспорт	132
Сільськогосподарське виробництво	132
Охорона здоров'я	133
Інші виробництва	133

Розділ 5. Закономірності захворюваності населення України на злоякісні новоутворення професійного генезу за даними епідеміологічних досліджень	135
Експозиція працюючих канцерогенними факторами в країнах Європейського Союзу	135
Оцінка експозиції працюючих канцерогенними факторами в Україні.....	138
Захворюваність працюючих на професійний рак в Україні.....	143
Розділ 6. Гігієнічні умови праці та оцінка професійних ризиків виникнення злоякісних новоутворень серед працюючих в Україні	153
Методичні підходи до оцінки канцерогенного ризику на виробництвах ...	153
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих залежно від галузей економічної діяльності	180
Захворюваність працюючих в уранодобувній промисловості на професійний рак органів дихання.....	187
Захворюваність на злоякісні новоутворення органів дихання у хворих із професійною пиловою патологією.....	195
Роль тютюнокуріння у формуванні ризику виникнення професійного раку органів дихання серед працюючих у канцерогенонебезпечних умовах	206
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих на азбестоцементному виробництві (при використанні хризотил-азбесту).....	208
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих на асфальтобітумному виробництві.....	225
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих на гумотехнічному виробництві	227
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих на коксохімічному виробництві	229
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих у машинобудуванні	232
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих у металургійній промисловості	235
Професійні ризики онкологічної захворюваності працюючих на шкіряному виробництві	238
Розділ 7. Клініко-статистичні закономірності онкологічної захворюваності на злоякісні новоутворення професійного генезу (професійний рак)	242
Віково-статеві й стажеві закономірності виникнення і перебігу професійного раку	244
Клінічні та патоморфологічні закономірності виникнення і перебігу професійного раку	248
Розділ 8. Сучасний стан і стратегія профілактики злоякісних новоутворень професійного генезу	254
Сучасний стан профілактики професійного раку в Україні	257
Первинна профілактика професійного раку	260
Вторинна і третинна профілактика професійного раку	272
Біотичні аспекти профілактики професійного раку	310
Список літератури	313

Наукове видання

АКАДЕМІЯ МЕДИЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ПРАЦІ

КУНДІЄВ Юрій Ілліч
НАГОРНА Антоніна Максимівна
ВАРИВОНЧИК Денис Віталійович

**ПРОФЕСІЙНИЙ РАК:
епідеміологія та профілактика**

Київ, Науково-виробниче підприємство
«Видавництво “Наукова думка” НАН України», 2008

Художнє оформлення *Б.Ю. Назаренка*
Художній редактор *І.П. Савицька*
Технічний редактор *Г.М. Ковальова*
Коректор *Л.Г. Бузіашвілі*
Оператор *О.О. Іщенко*
Комп'ютерна верстка *Л.В. Багненко*

Підп. до друку 07.03.2008. Формат 60×90/16. Папір офс. № 1.
Гарн. Таймс. Друк. офс. Ум. друк. арк. 21,0. Ум. фарбо-
відб. 21,0. Обл.-вид. арк. 22,95. Наклад 1000 прим. Зам. 8-1157

НВП «Видавництво “Наукова думка” НАН України»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції —
серія ДК № 2440 від 15.03.2006
01601 Київ 1, вул. Терещенківська, 3

ЗАТ фірма “Віпол”
03151 Київ 151, вул. Волинська, 60
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
серія ДК № 752 від 27.12.2001